

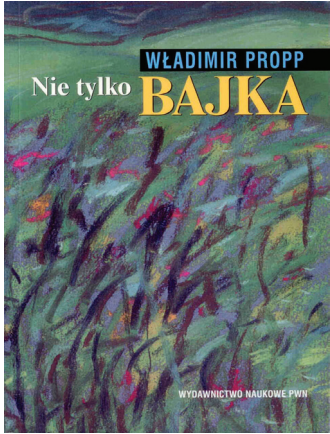

Europejska Baśniogratia

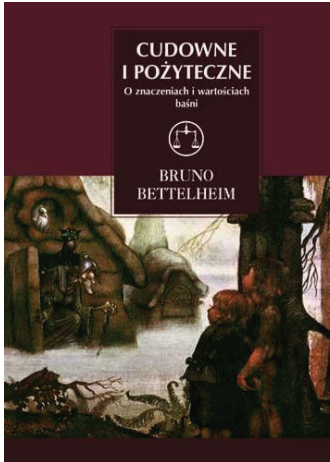

polecane teksty, prace naukowe i pomoce metodyczne
w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny w Olsztynie

Władimir Propp
Nie tylko bajka
Wydawnictwo PWN, 2000.
Sygn. 010-040383

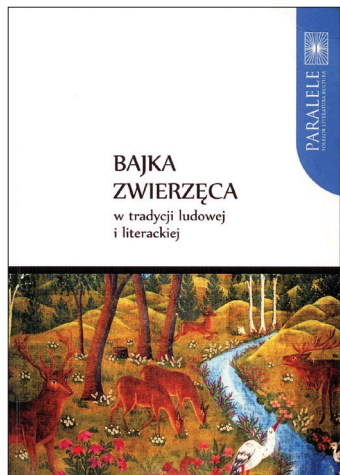

Bruno Bettelheim
Cudowne i pożyteczne
Wydawnictwo WAB, 1996.
Sygn. 010-035188

dla studentów

Zgłębianie istoty baśni, odkrywanie jej warstw gatunkowych czy dokonywanie interpretacji nie może odbywać się bez znajomości prac dwóch klasyków XX-wiecznej humanistyki: amerykańskiego psychoanalityka – Brunona Bettelheima oraz rosyjskiego literaturoznawcy – Władimira Proppa. Obaj wpłynęli znacząco na badania nad bajką i baśnią europejską. Przez dziesięciolecia wyznaczali kierunki poszukiwań teoretycznych i nadal inspirują kolejne pokolenia przedstawicieli wielu dyscyplin naukowych. Zatem „Cudowne i pożyteczne” oraz „Nie tylko bajka” to lektury obowiązkowe dla studentów nauk filologicznych, a zwłaszcza literaturoznawców.

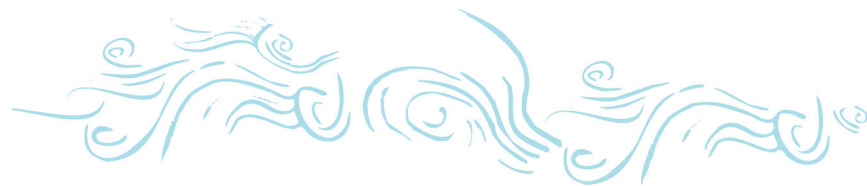
Bajka zwierzęca
red. Adrian Mianecki, Violetta Wróblewska
Wydawnictwo Naukowe UMK, 2011.
Sygn. 010-063955

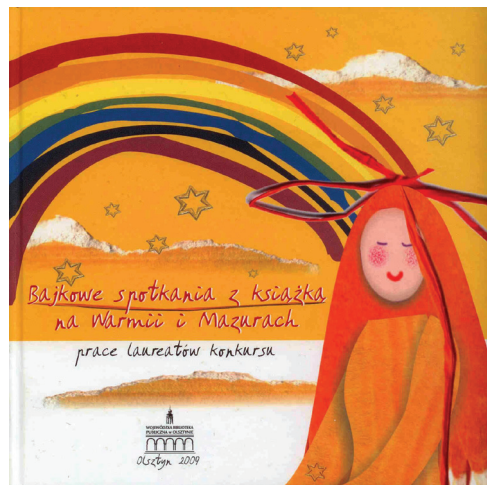

Witold Stefański
Kilka uwag o bajkach
Wydawnictwo Naukowe UMK, 2013.
Sygn. 010-066655

dla studentów

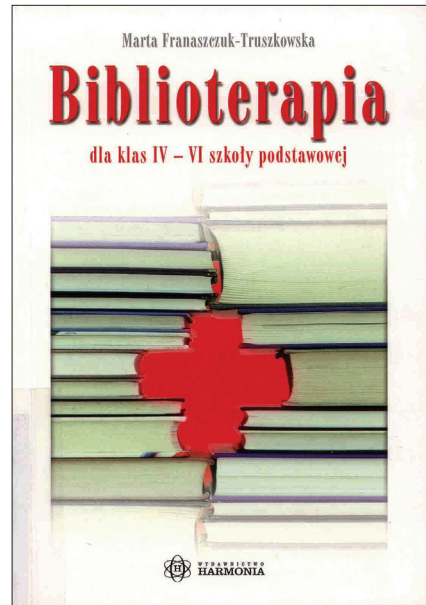
Nakładem wydawnictwa Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu wydane zostały „Bajka zwierzęca” oraz „Kilka uwag o bajkach”. Obie pozycje, choć każda w inny sposób, doskonale śledzą drogę, jaką przebyła bajka od formy ustnej w tradycyjnym obiegu ludowym, poprzez liczne odmiany gatunkowe, aż po obecność w nowoczesnych kontekstach kulturowych. Nie tylko studentów czy badaczy literatury zaciekawia zatem wspólne motywy i powtarzające się tematy w folklorze całej Europy. Witold Stefański zaprasza choćby w podróż śladami baśni braci Grimm przez Portugalię aż do Indii.

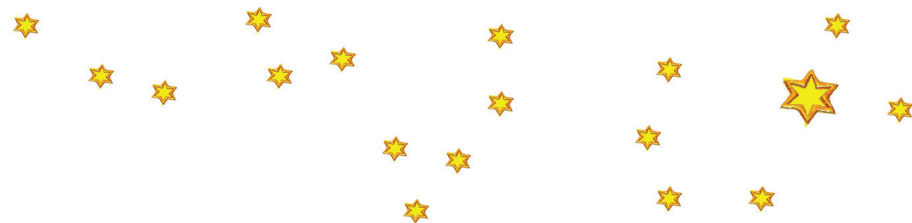
Bajkowe spotkania z książką
na Warmii i Mazurach
Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Olsztynie, 2009.
Sygn. 081-003817

Marta Franaszczuk-Truszkowska
Biblioterapia dla klas IV-VI
szkoły podstawowej
Wydawnictwo Harmonia, 2006.
Sygn. 000-114937-c

dla nauczycieli

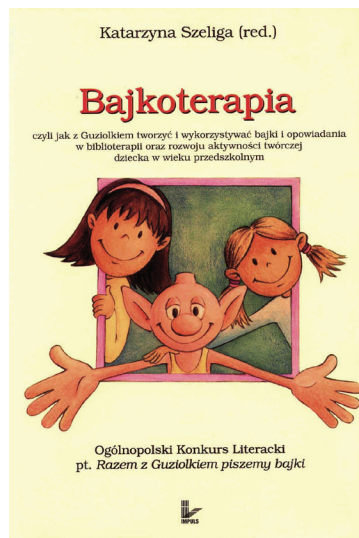
O tym jak ważną rolę w rozwoju i wychowaniu dziecka pełnią bajki i baśnie, świadczy chociażby ich wykorzystanie w procesie biblioterapii. Na ten temat powstało już wiele ciekawych pozycji. Jednak praktykujący nauczyciele i rodzice chętnie korzystają z gotowych pomocy metodycznych. Do takich zaliczyć można scenariusze Marty Franaszczuk-Truszkowskiej, kierowane do biblioterapeutów, nauczycieli, pedagogów i wychowawców. Autorka koncentruje się na profilaktyce uzależnień i przeciwdziałaniu agresji. Natomiast „Bajkowe spotkania” to efekt konkursu. Obie książki prezentują wieloletnie doświadczenie specjalistów.

Olga Handford, Wiesław Karolak
 Bajka w twórczym rozwoju i arteterapii
 Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, 2007.
 Sygn. 000-114905-C

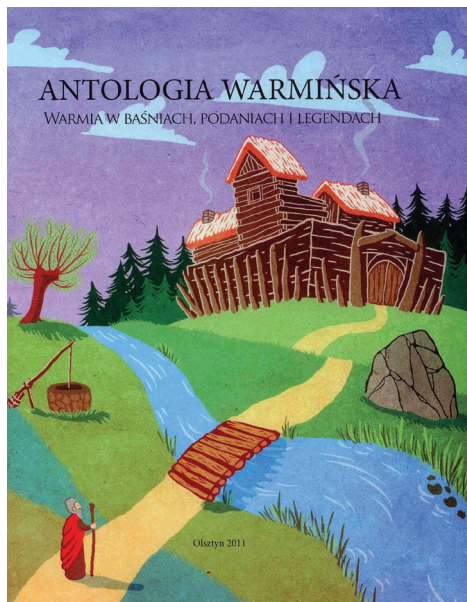
Bajkoterapia, czyli jak z Guziołkiem tworzyć i wykorzystywać bajki
 i opowiadania w biblioterapii oraz rozwoju aktywności twórczej dziecka
 w wieku przedszkolnym, red. Katarzyna Szeląga
 Oficyna Wydawnicza Impuls, 2008.
 Sygn. 022-046437, 522-000167-01 (audiobook)

dla nauczycieli

Bajki i baśnie dobrze dobrane do potrzeb czytelnika nie tylko sprawiają mu wiele radości, ale także mogą stać się w rękach specjalistów doskonałym narzędziem w procesie diagnostycznym i właściwej terapii. Obie polecane pozycje zostały przygotowane właśnie z myślą o nauczycielach i terapeutach pracujących ze dziećmi i młodzieżą oraz osobami dorosłymi wymagającymi wsparcia emocjonalnego czy przezwyciężania głębokich traum. To konkretne realizacje grupowych działań twórczych podparte cenną refleksją w zakresie leczenia napięć, przekraczania lęków, dodawania otuchy i wyjaśniania tego, co trudne.

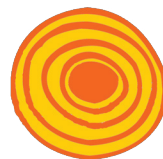
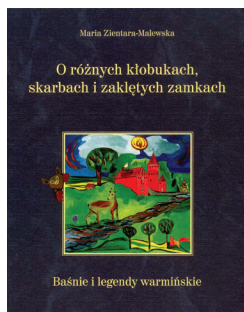

Antologia warmińska
oprac. Teresa Brzeska-Smerek
Miejska Biblioteka Publiczna
w Olsztynie, 2011.
Sygn. 081-004348

Maria Zientara-Malewska
O różnych kłobukach, skarbach
i zaklętych zamkach
Edytor Wers, 2008
Sygn. 081-003625

Irena Kwinto
W krainie wielkiej baśni
Wydawnictwo Wrzos, 2000.
Sygn. 081-001551

dla dzieci

Idee Unii Europejskiej sprawiają, że państwa Europy łączą się we wspólnych działaniach, pielęgnując jednocześnie tożsamość regionalną. Każde z nich stara się zachować od zapomnienia skarby kultury, do których należą także lokalne baśnie i bajki. Dzięki temu do rąk małych i dużych czytelników trafia coraz więcej na nowo odkrywanych magicznych opowieści. Te warmińskie, podobnie jak baśnie całej Europy, mają niezmiernymi skarbami i zaklętymi zamkami, czarując urodą królewien i strasząc wielogłowymi smokami. Jednak tylko w tych z Warmii i Mazur spotkać można kłobuka.

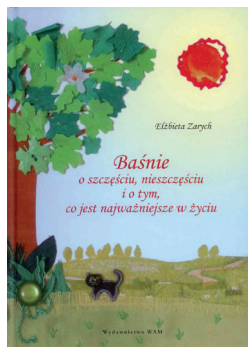

Joanna Laskowska
Europa pełna baśni
Wilga, 2004.
Sygn. 022-043096

Bajarz europejski
przekł. i oprac. Tamara Michałowska
Siedmioróg, 2013.
Sygn. 022-050481

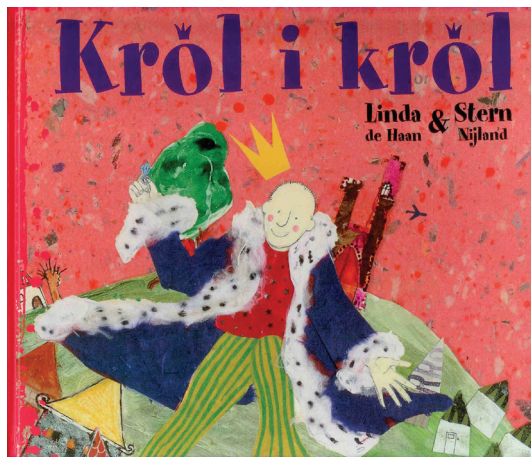
Elżbieta Zarych
Baśnie o szczęściu, nieszczęściu
i o tym, co jest najważniejsze w życiu
Wydawnictwo WAM, 2009.
Sygn. 022-047022

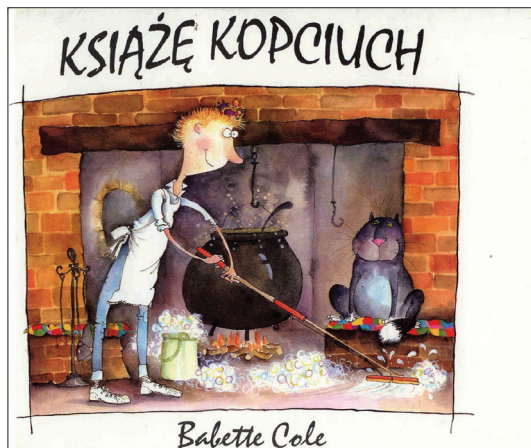
dla dzieci

„Każda podróż może być niezwykła, ale nie każda – zaczarowana”. A w taką właśnie zabierają czytelników autorzy pięknie ilustrowanego „Bajarza europejskiego” oraz „Europy pełnej baśni” i „Baśni o szczęściu”. Obok dzieł zaliczanych do klasyki literatury, jak trzy świnki, rodem z Wielkiej Brytanii, niemieckich baśni braci Grimm, francuskich Charlesa Perrault i duńskich Chrystiana Andersena, czytelnik w każdym wieku znajdzie utwory tyleż piękne, co mało znane, np. z Cypru, Malty czy Luxemburga. Nieczęsto też zdarza się by w jednym almanachu ujęto baśnie z wszystkich krajów Unii Europejskiej. Polskę w tej literackiej podróży dumnie reprezentuje Pan Twardowski.

Linda de Haan
& Stern Nijland
Król i król
Wydawnictwo AdPublik, 2010
Sygn, 022-047025

Babette Cole
Książę Kopciuch
Egmont American, 1992
Sygn. 022-038066

dla dzieci

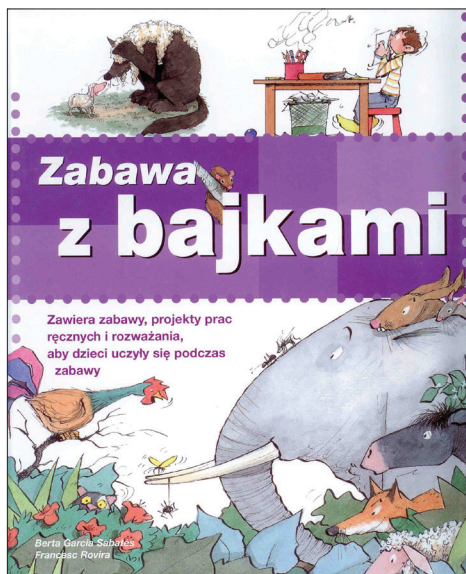
W krajach europejskich, pełnych różnic kulturowych, odmiennych kolorów skóry i religii, książki dla najmłodszych o tolerancji mają ugruntowaną pozycję. Na polskim rynku wydawniczym jest ich także coraz więcej. Wśród publikacji sięgających do tradycji baśniowych warto uwagi są te, które uczą otwartości na to, co odmienne oraz przełamują stereotypy dotyczące ról społecznych i płci. W niezwykle barwny i humorystyczny sposób o równości kobiet i mężczyzn mówi „Książę Kopciuch”. Baśń „Król i król” pomoże natomiast rodzicom odpowiadać na trudne pytania o seksualność i różnice płciowe.

Bajkoterapia, czyli dla małych i dużych o tym, jak bajki mogą pomagać
opieka merytoryczna Katarzyna Klimowicz
Nasza Księgarnia, 2009
Sygn. 000-116834-c

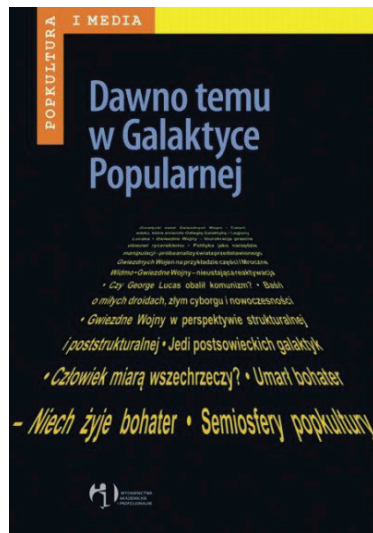
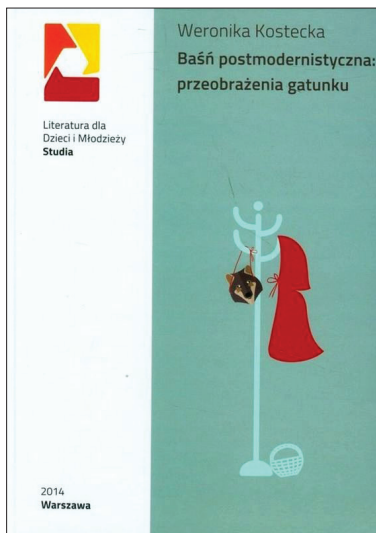
Berta Garcia Sabatés, Francesco Rovira
Zabawa z bajkami
Wydawnictwo Święty Wojciech, 2011.
Sygn. 022-050487

dla rodziców

Książki zawierają teksty współczesnych bajek napisanych przez znane osoby oraz klasyczne bajki z kanonu europejskiego przekształcone w krótkie opowiadania napisane współczesnym językiem. W bajkach ukazane zostały problemy, z którymi zmagają się dzieci w wieku od trzech do sześciu lat. Ujęto w nich także dodatkowy komentarz psychologa pomagający zdefiniować problemy, ponadto wskazówki bajkoterapeutyczne pomagające je rozwiązać oraz propozycje gier, zabaw, a nawet przepisy kulinarne do wspólnego wykonania. Wybrane książki nie tylko mają za zadanie uczyć dzieci zasad współżycia społecznego, ale bogato ilustrowane stanowią też przyjemną lekturę.

Dawno temu w Galaktyce Popularnej
red. nauk. Albert Jawłowski
Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, 2010.
Sygn. 000-119084-c

Weronika Kostecka
Baśń postmodernistyczna: przeobrażenia gatunku.
Intertekstualne gry z tradycją literacką
Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, 2014.
Sygn. 000-132257-c

baśń w popkulturze

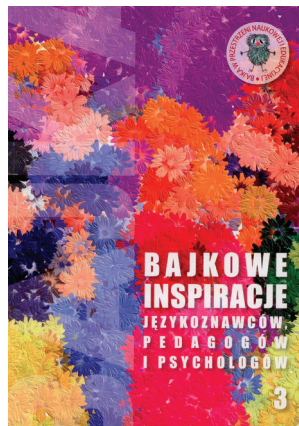
Czy baśnie europejskie mają wpływ na popkulturę? Skąd wywodzą się źródła baśniowego kanonu? Z jakimi problemami badawczymi borykają się naukowcy zajmujący się baśnią? Na te i inne pytania odpowiedzi poszukują znani literaturoznawcy, antropolodzy kultury i kulturoznawcy, socjolodzy i filmoznawcy. W swoich rozważaniach poruszają kulturowe konteksty, odnajdują tropy europejskie w nowoczesnej baśni oraz wpływ baśni na współczesną kulturę. Analizują reinterpretacje oraz przeobrażenia baśni w kinie, serialach telewizyjnych, komiksach, plakacie, fotografii i grach komputerowych.

Bajka w przestrzeni naukowej i edukacyjnej
red. Magdalena Zaorska, Joanna Nawacka
Katedra UNESCO UWM,
Centrum Badań Społecznych, 2011.
Sygn. 010-063817

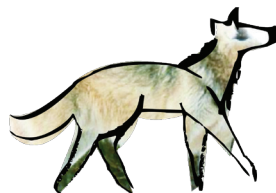
Bajkowe inspiracje literaturoznawców
i kulturoznawców
red. Magdalena Zaorska, Adam Grabowski
Katedra UNESCO UWM,
Centrum Badań Społecznych, 2012.
Seria: Bajka w Przestrzeni Naukowej
i Edukacyjnej, t. 2
Sygn. 010-065479

Bajkowe inspiracje językoznawców,
pedagogów i psychologów
red. Adam Grabowski, Magdalena Zaorska
Katedra UNESCO UWM,
Centrum Badań Społecznych, 2012
Seria: Bajka w Przestrzeni Naukowej
i Edukacyjnej, t. 3
Sygn. 010-065480

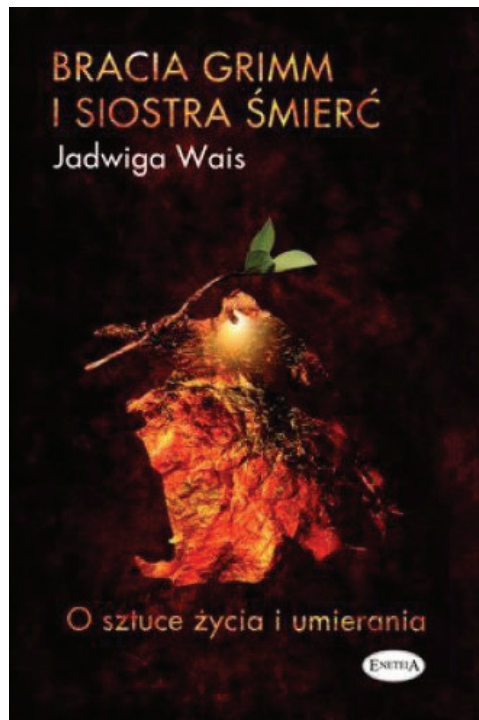
dla badaczy

Obszerna, trzytomowa monografia poświęcona bajce w różnych kontekstach psychologicznych, pedagogicznych, społeczno-kulturowych różnych narodów. Stanowi ona materiał do działań dydaktycznych i terapeutycznych, porusza kwestie translatorskie. Zawiera artykuły naukowców z Polski, Rosji, Litwy, Stanów Zjednoczonych. Autorzy omawiają również gatunki pokrewne - baśń, balladę, legendę, mit, prozę postmodernistyczną, bajkę w fotografii i fotografię w bajce. Podkreślają zróżnicowanie bajek oraz ich uniwersalność. Każda praca zawiera bibliografię i streszczenie.

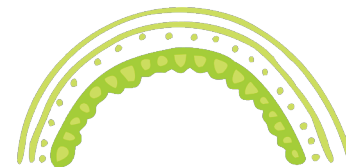
Jadwiga Wais
Ścieżki baśni. Symboliczne
wędrowki do wnętrza duszy
Eneteia, 2006.
Sygn. 010-052465

Jadwiga Wais
Bracia Grimm i siostra śmierć.
O sztuce życia i umierania
Eneteia, 2014.
Sygn. 000-131173-c

dla terapeutów

Jadwiga Wais, socjolog, antropolog baśni i przemiany duchowej bada oraz analizuje baśnie w kategoriach psychologii głębi korzystając z teorii Bettelheima, Junga i innych psychologów. Bada zachowania bohaterów baśni na przestrzeni ich życia, w różnych sytuacjach osobistych i społecznych oraz powiązania z innymi postaciami. Analizuje baśnie jak traktaty o filozofii życia i życiu duchowym człowieka, gdzie mity i opowieści ukazują prawdę o przemijaniu, łagodzą lęk przed śmiercią. Książki uzupełnione są indeksami ułatwiającymi korzystanie oraz bibliografią pozwalającą na zgłębianie tematu.

Agnieszka Suchowierska,
Wojciech Eichelberger
Królewicz Śnieżek. Baśniowe
stereotypy płci. Bajki na opak
Wydawnictwo Czarna Owca, 2012.
Sygn. 000-125871-c

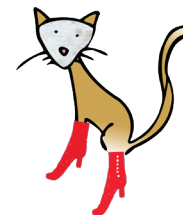
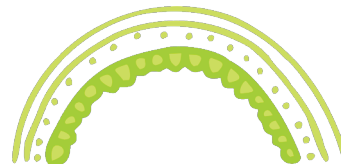

Katarzyna Miller, Tatiana Cichocka
Bajki rozebrane.
Jak odnaleźć się w swojej baśni
Wydawnictwo JK, 2009.
Seria: Psychologia i dusza
Sygn. 010-05987

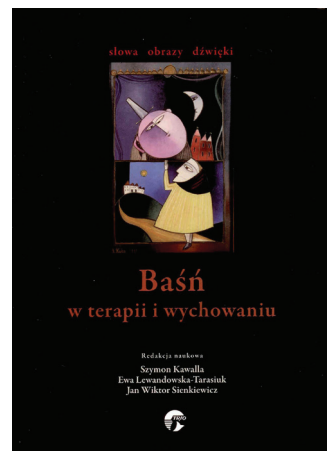

rozmowy terapeutyczne

Książki są zapisem rozmów z psychologami, psychoterapeutami i trenerami. Bajki i baśnie szeroko analizowane pozwalają odczytywać na nowo ich obecność w kulturze europejskiej. Jednocześnie odkrywają w treściach i znaczeniach wpływ na nasze wychowanie. Zmuszają czytelnika do refleksji nad życiem oraz ukazują zagrożenia, jakie czyhają na dorastające pokolenie, wynikające z pełnionych ról w społeczeństwie. Poruszają problemy aktualne w czasach współczesnych. Obie lektury napisane żywym językiem są przystępne dla każdego. Mogą być również doskonałym wsparciem dla rodziców, którzy chcą świadomie wychowywać swoje dzieci.

Baśń w terapii i wychowaniu
red. Szymon Kawalla,
Ewa Lewandowska-Tarasiuk,
Jan Wiktor Sienkiewicz
Wydawnictwo TRIO, 2012.
Seria: Słowa Obrazy Dźwięki
Sygn. 000-125322-c

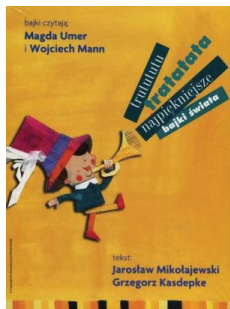
Maria Molicka
Biblioterapia i bajkoterapia.
Rola literatury w procesie zmiany
rozumienia świata społecznego i siebie
Media Rodzina, 2011.
Sygn. 000-122630-c

dla pedagogów

Książki odkrywają bogactwo baśniowych znaczeń, które stanowią potencjał wychowawczy i terapeutyczny. Pomagają w rozumieniu funkcjonowania świata społecznego, zachowań ludzi oraz w odkrywaniu i kształtowaniu własnej tożsamości. Ponadto autorzy poruszają problemy wielokulturowości i intertekstualności właśnie z perspektywy literackiej. Szczególne miejsce poświęcili oni bajkom i baśniom muzycznym oraz formom muzykoterapii i zajęć muzyczno-ruchowych („Baśń w terapii i wychowaniu”). Praktyczny aspekt polecanych lektur podkreśla opracowana metodologia prowadzonych badań.

Agnieszka Sowich; czyta Jerzy Żelnik: Baśnie z czterech stron świata
Publicat SA, 2011.

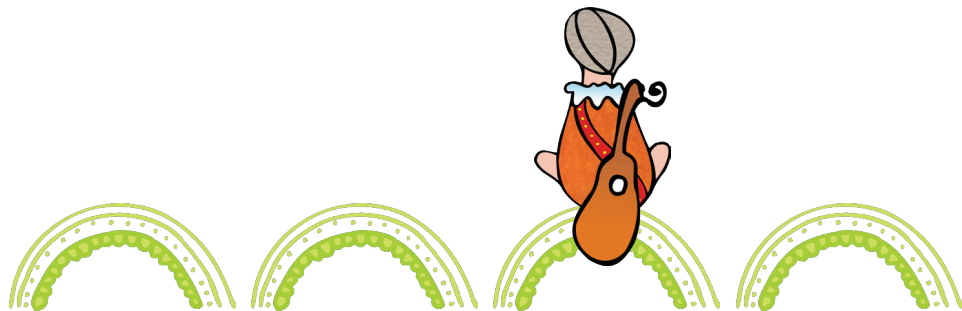
Seria: Posłuchajki. Ulubione książki audio
Sygn. 590-001341-01

Mariateresa Zatonja, Gilberto Gillini
Interpretacja Dorota Bochenek, Maciej Słota
Jak wychować dziecko? Bajki edukacyjne
Wydawnictwo WAM-Studio Inigo, 2008.
Sygn. 500-000275-01

Jarosław Mikołajewski, Grzegorz Kasdepke;
czytają Magda Umer, Wojciech Mann
Trutututu tratatata. Najpiękniejsze bajki świata
Wydawnictwo Agora, 2011.
Sygn. 590-001384-01/04

do posłuchania

Tym razem polecamy baśnie i bajki w nowoczesnym opracowaniu i współczesnej wersji językowej, udźwiękowione, w doskonałej interpretacji aktorskiej. Wśród nich znajdujemy baśnie europejskie, również mniej popularne: duńskie, estońskie, litewskie, szkockie, francuskie, hiszpańskie. Pełne humoru, czarów, magii i przygody. Poradnik „Jak wychować dziecko? Bajki edukacyjne” dla rodziców i wychowawców opracowany został przez psychologów i pedagogów. Na płycie zarejestrowanych jest osiem bajek, każda uzupełniona jest ścieżką edukacyjną, komentarzem, który może być inspiracją do rozmowy z dzieckiem, uwrażliwia rodzica na problemy, które dorosłym wydają się błahe a urastają do wielkich, gdy dzieci same się z nimi zmagają.

NA TROPIE EUROBOHATERA to interdyscyplinarny projekt edukacyjny. Jego założeniem jest wzrost znajomości baśni i bajek krajów Unii Europejskiej, ich wpływu na wspólne dziedzictwo kulturowe i tożsamość Europy oraz pobudzenie odbiorców do świadomego i twórczego ich odbioru. Podczas zajęć dla dzieci, spotkań młodzieżowych dyskusyjnych klubów książki i warsztatów dla młodzieży i dorosłych będziemy poszukiwać wspólnych motywów w baśniach krajów europejskich, a także zastanawiać się nad tym, w jaki sposób obecne są one we współczesnej kulturze, również popularnej. Więcej informacji o projekcie na stronie: www.wbp.olsztyn.pl/eurobohater

Organizatorzy:
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie
Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct – Olsztyn
Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza

OPIS DZIAŁAŃ PROJEKTOWYCH:

Z BAJKĄ PO MAPIE – KREATYWNE EUROPEJSKIE PRZEDSZKOLAKI – spotkania literacko-artystyczne dla dzieci, podczas których uczestnicy odbędą wirtualną podróż po Europie w towarzystwie bohaterów baśni i bajek i poznają wybrane elementy kultury europejskiej (taniec, kulinaria, obyczaje itd.).

Partnerzy: Przedszkole Miejskie nr 13 w Olsztynie, Agar Children's Centre w Londynie
Kontakt: Piątko – Biblioteka Dzieci i Młodzieży, 89 512 06 52, piatka@wbp.olsztyn.pl

(KO)MIKS BAJEK – warsztaty komiksu dla młodzieży – tworzenie elementów komiksu w oparciu o motywy znane z baśni i bajek europejskich, wystawa komiksów i publikacji poradnikowych ze zbiorów WBP. Uczestnicy warsztatów zapoznają się z techniką rysowania komiksu oraz elementami baśni europejskich. Prowadzenie: Adam Cieślak
Kontakt: Wypożyczalnia, 89 527 57 97, wypożyczalnia@wbp.olsztyn.pl

BAŚNIOWE TROPY EUROPY – wystawa prezentująca motywy, archetypy, tropy i toposy z baśni europejskich, ich wpływ na naszą wspólną, europejską tożsamość oraz na współczesną kulturę. Wystawa jest dostępna do wypożyczenia dla instytucji kultury i edukacyjnych.

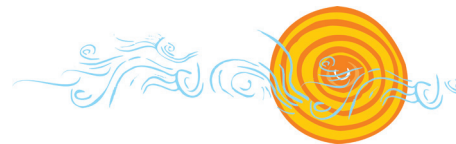
Kontakt: Dział Promocji, 89 524 89 46, promocja@wbp.olsztyn.pl

EUROPA NA JĘZYKACH – animacje językowe (niemiecki, włoski, hiszpański, łacina) tematyzujące obecność tradycji baśni europejskiej w języku codziennym (powiedzenia, idiomy, przysłowia, porównania itd.)

Kontakt: Dział Promocji, 89 524 90 46, promocja@wbp.olsztyn.pl

DYSKUSYJNE KLUBY EUROPEJSKIEJ BAŚNI – dyskusje na temat literatury i kultury Europy dla dzieci i młodzieży zorganizowane w bibliotekach województwa warmińsko-mazurskiego. Spotkania dzieci i młodzieży w Dyskusyjnych Klubach Książki będą miały charakter dyskusji na temat baśni, bajek i legend europejskich.

Kontakt: Dział Analiz i Współpracy z Regionem, 89 524 90 37, wspolpraca@wbp.olsztyn.pl

na tropie Eurobohatera

Olsztyn 2015

Wybór i opracowanie: Anita Romulewicz, Anna Wysocka

Grafika: Iwona Bolińska-Walendzik

Redakcja techniczna: Sylwia Białecka

© Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie

Publikacja ukazała się w ramach projektu

NA TROPIE EUROBOHATERA realizowanego przez:

Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny w Olsztynie,

Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct – Olsztyn

oraz Warmińsko-Mazurską Izbę Rolniczą

